

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հունիսի 30 2023թ.

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ

Ծանոթագրություն 1. Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում

1.1 Իրավական դաշտ

1.1.1 Բանկի հիմնական գործունեությունը

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 2004 թվականին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 2004 թվականի հոկտեմբերի 7-ին՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից տրված N84 արտոնագրային համարով: Բանկային գործունեության լիցենզիան տրվել է ՀՀ ԿԲ-ի Խորհրդի 25.02.2005թ. թիվ 74Ա որոշմամբ:

Բանկի հիմնական գործունեությունը կորպորատիվ, ներդրումային և մասնավոր ֆինանսների կառավարմանը բնորոշ ծառայությունների մատուցումն է՝ ֆինանսական գործիքներում ներդրումներ, ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ավանդների ներգրավում, ֆինանսավորման (վարկավորում, ֆակտորինգ) և բանկային այլ ծառայությունների մատուցում:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում: Բանկի իրավաբանական և փաստացի գործունեության հասցեն է՝ ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10: Բանկի աշխատակիցների թվաքանակը կազմել է 157, այդ թվում սպասարկող անձնակազմը 10:

1.1.2 Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Հետևաբար Հայաստանում ծավալված գործունեությունը կապված է որոշակի ռիսկերի հետ, որոնք բնորոշ չեն զարգացած երկրների շուկաներին:

Նման ռիսկերը և դրանցից բխող հետևանքները կարող են ազդեցություն թողնել Բանկի ապագա գործունեության վրա: Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում որևէ ճշգրտումներ, որոնք կարող են առաջանալ նշված անորոշությունների հետագայում որոշակի դառնալու արդյունքում: Նման ճշգրտումները, եթե այդպիսիք կլինեն, կարտացոլվեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում այն ժամանակաշրջանում, երբ այդ ճշգրտումներն ի հայտ կգան և դրանք հնարավոր կլինի գնահատել:

Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում: Գնանշումները ցածր իրացվելի շուկաներում կարող են չհամընկնել ֆինանսական գործիքների իրական արժեքներին, ինչը հնարավոր կլինի ակտիվ շուկայի դեպքում, միմյանց հետ գործարքների պատրաստ մեծ թվով վաճառողների և գնորդների պայմաններում:

1.1.3 Բանկը որևէ խմբի անդամ չի հանդիսանում:

1.2 Կորպորատիվ կառավարում

1.2.1 Խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհուրդը (ներառյալ Խորհրդի նախագահը) բաղկացած է հինգ անդամից: Խորհրդի նախագահը հանդիսանում է Վարդան Սիրմաքետը, Խորհրդի մյուս անդամներն են՝ Գևորգ Չաքմիշյան, Րաֆֆի Բալոգյան, Արմենակ Դարբինյան, Մերուժան Գալստյան:

1.2.2 Տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Տնօրինությունը (ներառյալ Տնօրինության նախագահը) բաղկացած է յոթ անդամից: Տնօրինության նախագահը հանդիսանում է Բանկի գործադիր տնօրեն Գևորգ Մաչանյանը, Տնօրինության մյուս անդամներն են Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության ապահովման դեպարտամենտի տնօրեն Գրիգոր Մովսիսյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ներդրումային դեպարտամենտի տնօրեն Արկադի Փինաչյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Վարկավորման դեպարտամենտի տնօրեն Գրիգոր Հովհաննիսյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Հաճախորդների սպասարկման դեպարտամենտի տնօրեն Գևորգ Խաչատրյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Բիզնեսի զարգացման դեպարտամենտի տնօրեն Արա Մակարյան, Բանկի գլխավոր հաշվապահ-Հաշվապահական հաշվառման և հաշվետվությունների դեպարտամենտի տնօրեն Սեդրակ Բաղդասարյանը, Բանկի Առևտրի ֆինանսավորման և թղթակցային հարաբերությունների դեպարտամենտի տնօրեն Անժելա Բարսեղյանը:

1.2.3 Բանկի 16,667 հատ բաժնետոմսերից 14,588 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում «Էյջ-Վի-Էս Հոլդինգ» ՍՊԸ-ն, իսկ 2,079 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

1.2.4 Բանկի նշանակալից մասնակիցն է «Էյջ-Վի-Էս Հոլդինգ» ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 87,53 տոկոսին և ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 12,47 տոկոսին:

1.2.5 Բանկի Խորհուրդը մեծ ուշադրություն է դարձնում Բանկում կարգապահ և բարձր որակավորում ունեցող միջին և բարձր օղակի ղեկավարների առկայության ապահովմանը: Խորհրդի կողմից պարբերաբար ուսումնասիրվում է ՀՀ-ում

աշխատուժի շուկան և Բանկի ղեկավարների վարձատրության (ներառյալ խրախուսմանն ուղղված վճարների) մակարդակը պահպանում է առավելագույն մրցակցային սահմաններում:

Ծանոթագրություն 2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

2.1. Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի, ՖՀՄՍ-ների և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական այլ ակտերի համաձայն:

Հաշվապահական հաշվառումը վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու որևէ հարցի վերաբերյալ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներում և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերում մոտեցումների բացակայության դեպքում Բանկը մշակում է դրանք ինքնուրույն, ելնելով՝

- ա. նման հարցերին վերաբերվող հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներով և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներից և ցուցումներից,
- բ. «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու սկզբունքներից, ֆինանսական հաշվետվությունների տարրերի սահմանումներից, ճանաչման չափանիշներից և չափման հիմունքներից,
- գ. գործնական փորձից՝ այնքանով որքանով դա համահունչ է սույն կետի «ա» և «բ» ենթակետերով սահմանված դրույթներին:

Բանկում հաշվապահական հաշվառումը վարվում է՝

- ա. Հայաստանի Հանրապետության արժույթով՝ հայկական դրամով,
- բ. Կրկնակի գրանցման եղանակով՝ ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանին և հաշվային պլանի կրառման հրահանգին համապատասխան,
- գ. Անընդհատ՝ Բանկի պետական գրանցման պահից մինչև ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նրա վերակազմակերպումը կամ լուծարումը:

Բանկի հաշվապահական հաշվառումը վարելիս և ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս պահպանում է անընդհատության, հաշվետվողականության, հաշվեգրման,

հասկանալիության, էականության, միասնականության, արժանահավատության, համադրելիության, հաշվանցման և սահմանազատման սկզբունքները:

2.2. Համախմբման սկզբունքները

Բանկը որևէ կերպ հաշվետվություններ չի համախմբում, հետևաբար չունի համախմբման սկզբունքներ:

2.3. Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես «որպես տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ համապատասխանաբար օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է համապատասխան զուտ կամ համախառն հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա՝ ՖՄՀՍ 9-ի պահանջների համաձայն:

Կոմիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարման և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը համարվում է վաստակած

Չուտ առևտրային եկամուտ

Չուտ առևտրային եկամուտը ներառում է իրական արժեքով չափվող շահույթով և վնասով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական

արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից առաջացող իրացված եկամուտը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր տեսակի եկամուտները և ծախսերը: Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից առաջացող զուտ եկամուտը կամ ծախսը:

2.4. Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառումը

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված իրական արժեքով չափվող շահույթի և վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում:

Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություններից առաջացող մնացած բոլոր հետևանքները, որոնց հաշվառումը չի կարգավորված սույն ծանոթագրություններով, կարգավորվում են համապատասխան ՖՄՀՍ-ներով:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	30 հունիսի 2023	30 հունիսի 2022
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	386.06	407.21
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	418.95	423.54

2.5. Հարկեր (ընթացիկ և հետաձգված)

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուդվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ծախսերում:

2.6. Ֆինանսական գործիքների ճանաչումը և գնահատումը

Բակը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական

բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները:

Սկզբնական ճանաչումից հետո այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված մայր գումարները և տոկոսագումարները հավաքագրելու նպատակով, չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, իսկ այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված մայր գումարները և տոկոսագումարները հավաքագրելու նպատակով, ինչպես նաև հարկ եղած դեպքում վաճառելու նպատակով, չափվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, Իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ և Իրական արժեքով չափվող շահույթ և վնասով հաշվառվող ակտիվներ: Ֆինանսական ակտիվների նման դասակարգումը կատարվում է՝ հիմք ընդունելով Բանկի բիզնես մոդելը և դրա սահմաններում իրականացվելիք Բանկի հետագա նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է այն դեպքում, երբ տեղի է ունեցել Բանկի բիզնես մոդելի փոփոխություն:

2.7. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

2.8. Ռեպո համաձայնագրերով գործառնություններ

Հետզնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, իսկ այդ պայմանագրերի համաձայն ստացված միջոցները

գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հողվածներում:

Հետգնման համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում հաշվեկշռում որպես ակտիվներ, այլ հաշվառվում են Բանկի հետհաշվեկշռում, իսկ այդ արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են որպես պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված ռեպո պայմանագրեր հողվածներում:

2.9. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, սվոպներ և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով չափվող շահույթ և վնասով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ, այնուհետև դրանք չափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն: Նշված գործառնություններից արդյունքները հաշվառվում են որպես առևտրային գործունեությունից եկամուտ կամ ծախս՝ կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

2.10. Վարկեր և փոխառություններ բանկերին, հաճախորդներին

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին և այլ հաճախորդներին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերը և այլ փոխառությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆինանսական կազմակերպությունների և այլ հաճախորդների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

2.11. Արժեզրկման գծով կորուստների որոշման հիմունքները

Արժեզրկման կորուստների պահուստաֆոնդը ձևավորվում է համաձայն ՖՀՄՍ 9-ը ստանդարտի պահանջների՝ սպասվող կորուստների գնահատման միջոցով: Արժեզրկման

կորուստների պահուստաֆոնդը ձևավորվում է “Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքելու համար պահվող ակտիվներ” և “Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքելու և վաճառելու համար պահվող ակտիվներ” բիզնես մոդելներին համապատասխանող ֆինանսական ակտիվների համար:

Սպասվող վարկային կորուստները գնահատելիս Բանկը հաշվի է առնում տեղեկատվության առավել լայն շրջանակ՝

- Անցյալում տեղի ունեցած իրադարձություններ, ինչպիսիք են նմանատիպ ֆինանսական գործիքների համար կրած վնասների վերաբերյալ պատմական փորձը;
- ներկա իրավիճակը;
- Արժանահավատ ու հիմնավորվող կանխատեսումներ, որոնք ազդում են ֆինանսական գործիքներից առաջացող ապագա դրամական հոսքերի սպասվող հավաքագրելիության վրա:

Ընդհանուր մոտեցմամբ արժեզրկումից կորստի հաշվարկը կատարվում է եռափուլ գործընթացով, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի վարկային որակի նվազումը: Առաջին փուլը վերաբերում է գործիքներին, որոնց վարկային որակը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի նվազել կամ որոնք ունեն ցածր վարկային ռիսկ: Երկրորդ փուլը վերաբերում է ֆինանսական գործիքներին, որոնց մոտ սկզբնական ճանաչումից հետո նկատվել է վարկային որակի էական նվազում, սակայն վարկային կորուստ ազդարարող իրադարձության վերաբերյալ օբյեկտիվ վկայություններ չկան: Երրորդ փուլը վերաբերում է ֆինանսական ակտիվներին, որոնց արժեզրկման վերաբերյալ առկա են օբյեկտիվ վկայություններ:

Վարկային ռիսկի աճը գնահատելիս կազմակերպությունը համադրում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի չհավաքագրման ռիսկի սկզբնական ճանաչման պահի դրությամբ նույն ռիսկի հետ՝ հաշվի առնելով արժանահավատ ու հիմնավորվող տեղեկատվությունը:

Ցածր վարկային ռիսկ պարունակող գործիքների համար Բանկը կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը ստանդարտի առաջարկաց “պարզեցված մոտեցումը”: Ռիսկը համարվում է ցածր, եթե՝

- Գործիքն ունի չհավաքագրման ցածր ռիսկ,
- Փոխառուն ի վիճակի է մարել իր պայմանագրային պարտավորությունները,
- Տնտեսական ու գործարար միջավայրի բացասական փոփոխություններն էականորեն չեն ազդի փոխառուի վճարունակության վրա:

Պարզեցված մոտեցումը չի պահանջում, որպեսզի կազմակերպությունները հետևեն վարկային ռիսկի փոփոխություններին: Այն պահանջում է, որպեսզի կազմակերպությունները ճանաչեն կորստի պահուստը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի

դրությամբ ելնելով ֆինանսական ակտիվի ամբողջ ժամկետի համար հաշվարկված սպասվող վարկային կորուստից:

2.12. Տոկոսների հաշվեգրման դադարեցումը

Տոկոսների հաշվեգրումը եկամուտների հաշիվներին դադարեցվում է, եթե ակտիվը սահմանված կարգի համաձայն դուրս է գրվում հաշվեկշռից:

2.13. Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների հաշվառումը

Ֆիքսված մարման ժամկետով ֆինանսական ակտիվները, որոնք Բանկի բիզնես մոդելի համաձայն պահվում են պայմանագրով նախատեսված մայր գումարներ և տոկոսագումարների հավաքագրելու նպատակով, հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

2.14. Հեջի հաշվապահական հաշվառումը

Հեջի հաշվապահական հաշվառումը զուգահեռաբար ճանաչում է հաշվանցման ազդեցությունը զուտ շահույթի կամ վնասի վրա, որն առաջանում է հեջինգային գործիքների և հեջավորվող հոդվածների իրական արժեքների փոփոխությունների հետևանքով:

2.15. Ասոցիացված և դուստր կազմակերպություններում ներդրումների հաշվառումը

Բանկը ասոցիացված և դուստր կազմակերպություններ չունի, հետևաբար այդպիսի հաշվառում չի մշակել:

2.16. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով: Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին հետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից: Հետագա

ծախսերը, որոնք վերաբերվում են արդեն ճանաչված հիմնական միջոցի միավորին, ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի կազմակերպություն: Մյուս բոլոր հետագա ծախսերը պետք է ճանաչվեն որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի ծախսեր: Հիմնական միջոցների արժեքը փոխհատուցվում է դրանց մաշվածության հաշվեգրման միջոցով: Հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվեգրումը Բանկն իրականացնում է՝ հանաձայն Բանկի Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պահանջների:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձեռք բերման արժեքով: Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով դրանց հնարավոր օգտագործման ժամկետներից: Վերջինների որոշման անհնարինության դեպքում ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն նվազագույն ժամկետը սահմանվում է տասը տարի: Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

2.17. Բանկերի և հաճախորդների միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, սկզբնապես չափվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանաձ գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

2.18. Ընդհանուր բանկային ռիսկերի դիմաց կատարվող հատկացումների որոշման և դրանց հաշվապահական ձևակերպման հիմունքը

Ընդհանուր բանկային ռիսկերի դիմաց կատարվող հատկացումների որոշումն ընդունվում է Բանկի Խորհրդի կողմից, որն իրականացվում է Բանկի զուտ շահույթից գլխավոր պահուստին կատարվող մասհանումներով:

2.19. Կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերվող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Գնված սեփական բաժնետոմսեր

Երբ Բանկը գնում է իր սեփական բաժնետոմսերը, սեփական կապիտալը նվազեցվում է վճարված գումարի չափով, ներառյալ գործառնությանը բնորոշ բոլոր ծախսերը՝ նվազեցված հարկերով, մինչև գործարքի չեղյալ համարվելը կամ վերաթողարկումը: Երբ գնված բաժնետոմսերը վաճառվում են երրորդ կողմից կամ վերաթողարկվում են, ստացված գումարները ներառվում են կապիտալում:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչ այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

2.20. Փոխանակման փոխարժեքի որոշման մեթոդաբանությունը

Փոխանակման փոխարժեքն ամեն օր հաստատվում է Բանկի գործադիր տնօրենի կողմից, որի առաջարկը ներկայացվում է համապատասխան ստորաբաժանման կողմից՝ ֆինանսական համակարգում տիրող իրավիճակն ուսումնասիրելուց հետո:

2.21. Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվանցումը

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտները և ծախսերը հաշվեկշռում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրությամբ հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

2.22. Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգումը

Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգում իրականացվում է, եթե տեղի է ունեցել Բանկի բիզնես մոդելի փոփոխություն:

2.23. Տեղեկատվություն սեզմենտների վերաբերյալ

Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է թիվ 14 հաշվապահական հաշվառման ստանդարտի պահանջներին համապատասխան:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները համապատասխանում են ՖՀՄՍ-ներին և Բանկի Էտրիդի կողմից հաստատված Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանը:

Ծանոթագրություն 3. «Ձուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ»

<u>Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ</u>	<u>01.04.23 30.06.23</u>	<u>01.01.23 30.06.23</u>	<u>01.04.22 30.06.22</u>	<u>01.01.22 30.06.22</u>
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	162,891	233,900	37,987	74,745
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդների տրված վարկերից և փոխատվություններից	3,415,611	6,555,290	2,826,113	5,515,060
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	3,165,970	6,322,505	3,218,705	6,599,110
Տոկոսային եկամուտներ մինչև մարման ժամկետը պահվող պետական տոկոսային արժեթղթերից	2,218,464	4,458,065	2,249,855	4,526,371
Տոկոսային եկամուտ «Ռեպո» պայմանագրերից	65,998	137,798	31,796	50,875
Այլ տոկոսային եկամուտ	214,352	394,249	115,059	211,537
Ընդամենը	9,243,286	18,101,807	8,479,515	16,977,698
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	01.04.23 30.06.23	01.01.23 30.06.23	01.04.22 30.06.22	01.01.22 30.06.22
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	1,153,817	2,133,049	960,294	1,788,906
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ռեֆազի և հաշիվների դիմաց	3,295,211	6,550,566	3,273,066	6,353,013
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից բողոքված արժեթղթերի դիմաց	935,625	1,887,413	1,013,407	2,056,753
Տոկոսային ծախսեր «Ռեպո» պայմանագրերի դիմաց	1,603,356	3,334,910	1,267,293	2,669,850
Այլ տոկոսային ծախսեր	2,972	3,529	10,469	12,249
Ընդամենը	6,990,981	13,909,467	6,524,529	12,880,771
Ձուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	2,252,305	4,192,340	1,954,986	4,096,927

Ծանոթագրություն 4. «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ</u>	<u>01.04.23 30.06.23</u>	<u>01.01.23 30.06.23</u>	<u>01.04.22 30.06.22</u>	<u>01.01.22 30.06.22</u>
Դրամարկային գործառնություններից	13,002	20,486	32,048	54,138
Հաշվարկային ծառայություններից	106,246	202,034	114,399	179,310
Երաշխիքներից, հոծարագներով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	30,005	42,805	8,412	15,706
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	10,067	18,686	13,067	23,431
Այլ կոմիսիոն վճարներ	45,692	82,824	42,432	75,409
Ընդամենը	205,012	366,835	210,358	347,994
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	01.04.23 30.06.23	01.01.23 30.06.23	01.04.22 30.06.22	01.01.22 30.06.22
Թրջակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	16,861	31,476	18,013	42,353
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	230	243	1,487	3,480
Այլ կոմիսիոն վճարներ*	32,158	53,097	18,943	36,886
Ընդամենը	49,249	84,816	38,443	82,719
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	155,763	282,019	171,915	265,275

Ծանոթագրություն 5. «Ձուտ եկամուտ ամառային գործառնություններից»

<u>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</u>	<u>01.04.23 30.06.23</u>	<u>01.01.23 30.06.23</u>	<u>01.04.22 30.06.22</u>	<u>01.01.22 30.06.22</u>
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ առջ ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում	23,740	42,071	399	248
պարտքային արժեթղթերից	23,740	42,071	399	(533)
բաժնետոմսերից	0	0		781
Ընդամենը	23,740	42,071	399	248
Արտարժույթային գործառնություններից	01.04.23 30.06.23	01.01.23 30.06.23	01.04.22 30.06.22	01.01.22 30.06.22
Արտարժույթի առջ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	179,999	445,754	439,506	686,275
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(14,035)	(83,230)	(449,100)	(554,231)
Ածանցյալ գործիքներից զուտ վնաս	(28,802)	(24,533)	24,662	18,105
Ընդամենը	137,162	337,991	15,068	150,149
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտորների և հուշադրամների առջ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	01.04.23 30.06.23	01.01.23 30.06.23	01.04.22 30.06.22	01.01.22 30.06.22
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտորների և հուշադրամների առջ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	2,267	7,907	13,602	19,485
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	1,196	413	(138,474)	(77,075)
Ընդամենը	3,463	8,320	(124,872)	(57,590)
Ձուտ եկամուտ ամառային գործառնություններից	164,365	388,382	(109,405)	92,807

Ծանոթագրություն 6. «Այլ գործառնական եկամուտ»

<u>Այլ գործառնական եկամուտ</u>	<u>01.04.23</u> <u>30.06.23</u>	<u>01.01.23</u> <u>30.06.23</u>	<u>01.04.22</u> <u>30.06.22</u>	<u>01.01.22</u> <u>30.06.22</u>
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	71,358	128,330	40,814	94,234
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված գուտ եկամուտներ	-	3,759	683	36,922
Այլ եկամուտներ**	20,474	50,877	8,353	26,724
Ընդամենը	91,832	182,966	49,850	157,880

Ծանոթագրություն 7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ»

<u>Ընդամենը վարկային կորուստների արժեզրկման ծախսեր</u>	<u>01.04.23</u> <u>30.06.23</u>	<u>01.01.23</u> <u>30.06.23</u>	<u>01.04.22</u> <u>30.06.22</u>	<u>01.01.22</u> <u>30.06.22</u>
Վարկեր և փոխառություններ համախորդներից	(472,892)	(1,079,549)	463,423	438,710
Ընդամենը	(472,892)	(1,079,549)	463,423	438,710

Ծանոթագրություն 8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

<u>Ընդհանուր վարչական ծախսեր</u>	<u>01.04.23</u> <u>30.06.23</u>	<u>01.01.23</u> <u>30.06.23</u>	<u>01.04.22</u> <u>30.06.22</u>	<u>01.01.22</u> <u>30.06.22</u>
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	528,208	1,041,103	474,520	933,473
Գործուղման ծախսեր	9,239	10,640	6,826	11,257
Ապահովագրության ծախսեր	14,613	31,865	10,952	19,919
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	1,148	3,077	1,089	2,543
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	12,093	27,292	12,219	26,427
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	2,968	27,386	4,950	13,950
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	36,216	66,579	35,730	63,414
Տրանսպորտային ծախսեր	976	1,335	1,065	2,080
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարումների գծով	2,762	5,476	4,205	6,504
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	2,162	4,078	1,935	3,493
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	11,122	23,205	10,439	17,899
Այլ վարչական ծախսեր**	22,176	30,198	9,186	15,012
Ընդամենը	643,683	1,272,234	573,116	1,115,971

* Աշխատանքների միջին քվադրանտ

157   157   151   154

** Մեկ աշխատողին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի բաժ

891   875   725   777

Ծանոթագրություն 9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

<u>Այլ գործառնական ծախսեր</u>	<u>01.04.23</u> <u>30.06.23</u>	<u>01.01.23</u> <u>30.06.23</u>	<u>01.04.22</u> <u>30.06.22</u>	<u>01.01.22</u> <u>30.06.22</u>
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	689	1,190	557	1,001
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	3,253	10,780	4,125	13,447
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	66,011	121,425	52,549	104,308
Այլ ծախսեր***	22,879	37,529	15,472	31,325
Ընդամենը	92,832	170,924	72,703	150,081

11 Հաիւթահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18%: ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՀՀՄԱ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման նպատակով հաշվեկշռային արժեքների միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով: Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը:

Հազար ՀՀ դրամ	01.01.23 30.06.23	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01.01.22 31.12.22	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Ետույթ մինչև հարկումը	1,617,829		5,216,268	
Ետույթահարկ	291,209	18	938,928	18
Զնվազեցվող ծախսեր	10,446		39,313	
Դրական/(Բացասական) փոխարժեքային տարբերություն	(107,350)		(1,002,607)	
Այլ	205,695		1,484,366	
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	400,000		1,480,000	

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.23	Սեփական կապիտալում ճանաչված	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	31.12.22
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(5,591)			5,646
Հաճախորդներին տրված վարկեր և կանխավճարներ	73,747			220,792
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	2,498,222			4,109,554
Ներդրումային արժեքըներ	61,038			102,339
Հիմնական միջոցներ	(163,788)			(177,723)
Այլ ակտիվներ	(23,171)			(14,792)
Այլ պահուստներ	2,794			
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	(1,540)			(14,344)
Այլ պարտավորություններ	57,064			68,334
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	2,498,775			4,299,806

13. Դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.23	31.12.22
Կանխիկ դրամական միջոցներ	2,357,431	2,878,394
Կանխիկ դրամ բանկոմատներում	60,550	69,569
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	19,297,699	22,789,055
Դեպոզիտային միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	120,000	260,000
Արժեզրկումից պահուստներ	(8,768)	(10,182)
Ընդամենը դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	21,826,882	25,986,836

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.23	31.12.22
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված	2,200	38,239
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված	2,200	38,239

14. Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.23	31.12.22
Թղթակցային հաշիվներ	1,870,630	1,685,095
Դեպոզիտային միջոցներ ֆինանսական կազմակերպություններում	92,810	1,116,230
Լվանդներ բանկերում	9,072,410	1,141,353
Վարկեր բանկերում	2,152,649	118,049
Վարկեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	1,558,799	838,678
Արժեզրկումներ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	1,332,237	0
Ինսպր համաձայնագրեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	3,946,189	2,286,692
Այլ հաշիվներ	681,151	3,513,592
Հաշվեզրկած տոկոսներ	39,841	47,348
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(37,116)	(14,119)
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	20,709,800	10,732,918

16. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.23	31.12.22
Վարկեր, այդ թվում՝	47,256,945	46,682,701
Ֆակտորինգ	2,549,792	2,587,505
Վարկային գծեր և օվերդրաֆտ	83,548,329	72,113,970
Ռեպո համաձայնագրեր	350,098	178,067
Արեղիտիվներ	0	0
Ֆինանսական վարձակալության	4,723,480	4,107,822
Այլ գումարներ	521,366	581,319
Դաշվեզրված տոկոսներ	2,352,409	1,993,591
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	141,302,419	128,244,975
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(4,404,227)	(3,606,746)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	136,898,192	124,638,229

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունը ըստ հաճախորդների ունի հետևյալ տեսքը

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.23	31.12.22
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	110,830,443	103,136,237
խոշոր ձեռնարկություններ	37,691,969	38,687,718
փոքր և միջին ձեռնարկություններ	73,238,474	64,448,519
Ֆիզիկական անձիք	25,216,104	20,369,444
Անհատ ձեռնարկատերեր	2,282,087	2,164,384
Այլ գումարներ	521,366	581,319
Դաշվեզրված տոկոսներ	2,352,409	1,993,591
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(4,404,227)	(3,606,746)
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	136,898,192	124,638,229

Ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերը ներկայացվում են ստորև

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.23	31.12.22
Դիվիդենդային	21,938,615	17,711,078
Ապառդրական	2,323,975	1,875,703
Դեպոզիտային պայմանագրեր	350,098	178,067
Այլ	603,416	604,596
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկեր (համախառն)	25,216,104	20,369,444

Դաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված արժեզրկված (չաշխատող) վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.23	31.12.22
Վարկեր և փոխառություններ, որից	141,302,419	128,244,975
արժեզրկված (չաշխատող) վարկեր և փոխառություններ, այդ թվում՝	4,553,845	4,817,849
ժամկետանց	229,361	201,565
Ընդամենը վարկեր	141,302,419	128,244,975
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(4,404,227)	(3,606,746)
Ընդամենը զուտ վարկեր և փոխառություններ	136,898,192	124,638,229

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունը ըստ վարկավորման ոլորտների

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.23	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.22	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	52,794,970	37.36%	54,989,254	42.88%
Գյուղատնտեսություն	9,835,403	6.96%	9,559,875	7.45%
Շինարարություն	20,437,099	14.46%	13,398,149	10.45%
Տրանսպորտ և կապ	1,286,445	0.90%	1,117,283	0.87%
Առևտուր	20,838,095	14.75%	18,898,080	14.73%
Սպառողական	2,731,347	1.93%	2,082,586	1.62%
Դիվիդենդային վարկեր	22,021,388	15.58%	17,793,727	13.87%
Սպասարկման ոլորտ	9,108,702	6.45%	8,098,026	6.31%
Այլ ոլորտներ	2,268,969	1.61%	2,310,014	1.80%
Ընդամենը վարկեր	141,302,419	100%	128,244,875	100%
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(4,404,227)		(3,606,746)	
Ընդամենը զուտ վարկեր և փոխառություններ	136,898,192		124,638,229	

Օանդազրույթում 16-ում բացահայտվում են 10 խոշոր վարկառուներին և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի՝

1) ընդհանուր գումարը,	48,274,195
2) տեսակարար կշիռը ընդհանուր վարկային պորտֆելում (վարկային պորտֆելի n %-ը),	34.16%
3) տոկոսային հարաբերակցությունը կապիտալի նկատմամբ (կապիտալի n %-ը):	79.87%

17. Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.23	31.12.22
Գնանշվող ներդրումներ		
ԴՊ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	44,575	44,575
ԴՊ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	131,474,837	122,539,308
այդ թվում տոկոսներ	1,198,764	1,015,008
ԴՊ ոչ պետական պարտատոմսեր	2,817,923	2,220,260
Չգնանշվող ներդրումներ		
ԴՊ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	19,575	19,575
Ընդամենը ներդրումներ	134,356,710	124,823,718

18. Ամորտիզացիոն արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.23	31.12.22
ԴՊ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	83,782,505	84,831,784
ԴՊ ոչ պետական պարտատոմսեր		
ԴՊ շաշվեզրկված տոկոսներ	2,322,959	2,846,827
Արժեզրկումից պահուստներ	(511,284)	(524,426)
Ամորտիզացիոն արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	85,594,180	87,154,185

Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.23	31.12.22
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ	1,640,722	1,719,742
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ*	1,640,722	1,719,742

* Ոչ ընթացիկ ակտիվը բանկի սեփականությունն է դարձել գրավի տնօրինման արդյունքում, որը բանկը մտադրություն չունի պահել հետագայում և ենթակա է իրացման հնարավոր կարճ ժամկետում:

Բոլոր պարտքային արժեթղթերը ունեն հաստատուն տոկոսներ:

Չգնանշվող վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը չափվում են իրական արժեքով, օգտագործելով գնահատման տեխնիկա՝ հիմնված տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքների վրա: Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և ժամկետների ներառում են.

	30.06.23		31.12.22	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ԴՊ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր /իրական/	11.04-10.85	2024-2050	11.05-12.01	2023-2050
ԴՊ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր /արտարժույթային/	6.50-7.39	2025-2031	6.54-6.76	2025-2031
ԴՊ ոչ պետական պարտատոմսեր/իրական/	10.85-10.20	2023-2025	9.00-11.75	2023-2027
ԴՊ ոչ պետական պարտատոմսեր/արտարժույթային/	3.30-6.00	2023-2024	3.30-9.37	2023-2025

20. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

	Հոդ և շնորհի	Համակարգչային տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրա միջոցներ	Գրասենյակային սարքավորում	Ընդամենը
ՍԱՅՐԱԿԱՆ ԱՐՓԵՔ					
Սկզբնական արժեք 2023թ. հունվարի 01 դրությամբ	2,017,192	321,322	114,256	166,850	2,619,620
Ավելացում	108,017	7,090		10,835	125,942
Օտարում	131,839				131,839
2023թ. հունվարի 30-ի դրությամբ	1,993,370	328,412	114,256	177,685	2,613,723
ԿՈՒՑԱՎԱԾ ՄԱԿԱՇՈՒԹՅՈՒՆ					
2023թ. հունվարի 01 –ի դրությամբ	694,105	223,523	65,425	131,790	1,114,843
Հաստատումներ	81,169	16,320	5,725	3,864	107,078
Օտարում	123,623				123,623
2023թ. հունվարի 30-ի դրությամբ	651,651	239,843	71,150	135,654	1,098,298
ՄԱՍՆՈՐԴԱՅԻՆ ԱՐՓԵՔ					
2023թ. հունվարի 30-ի դրությամբ	1,341,719	88,569	43,106	42,031	1,515,425

Հազար ՀՀ դրամ	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք 2023թ. հունվարի 01 դրությամբ	141,678	80,230	221,908
Ավելացում	17,825	22,954	40,779
Արժեզրկում	9,548	2,497	12,045
2023թ. հունվարի 30-ի դրությամբ	149,955	100,687	250,642
ԱՄՈՐՏԻՑԱՅԻՆ			
2023թ. հունվարի 01 –ի դրությամբ	96,564	42,943	139,507
Մասհանումներ	9,279	6,023	15,302
Արժեզրկում	9,548	2,397	11,945
2023թ. հունվարի 30-ի դրությամբ	96,295	46,569	142,864
ՄԱՍՆՈՐԴԱՅԻՆ ԱՐՓԵՔ			
2023թ. հունվարի 30-ի դրությամբ	53,660	54,118	107,778

22. Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.23	31.12.22
Կամիսիոններ և այլ դեբիտորներ	4,339,968	3,509,615
Կամիսիոններ այլ հարկերի գծով	859,647	381,992
Պահեստ	10,464	6,179
Ազգային ժամանակաշրջանի ծախսեր	62,877	69,495
Այլ ակտիվներ	2,667	2,667
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կամիսիոններ գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(24,961)	(11,153)
Ընդամենը այլ ակտիվներ	5,251,262	3,958,795

23. Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.23	31.12.22
Պարտավորություններ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ		
ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացված վարկեր	22,699,988	22,861,156
Ռեպո համաձայնագրեր	48,541,872	
Հաշվեզրկված տոկոսներ		
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների	65,335,656	110,708,819
Այլ բանկերի բորալցային հաշիվներ	36,391	17,252
Վարկեր բանկերից	6,895,852	2,296,123
Ռեպո համաձայնագրեր բանկերից	10,613,067	64,875,010
Այլ պարտավորություններ բանկեր		
Արեղիտիվ	4,607,548	3,503,712
Հաշվեզրկված տոկոսներ		
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ընթացիկ հաշիվներ	11,237,435	2,269,513
Վարկեր և ավանդներ այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	25,792,583	26,899,204
Ռեպո համաձայնագրեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	5,523,198	10,107,603
Այլ պարտավորություններ	629,482	740,402
Հաշվեզրկված տոկոսներ		
Ընդամենը պարտավորություններ ՀՀ ԿԲ-ի ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	136,577,416	133,569,975

24. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.22	31.12.22
Իրականացված անձինք	96,494,400	85,894,939
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	15,819,254	16,094,041
- <i>նեզիդենտ</i>	13,630,802	11,801,570
ժամկետային ավանդներ	70,341,331	64,187,322
- <i>նեզիդենտ</i>	17,869,883	13,723,623
Քաշվարկված տոկոսներ	457,210	426,231
- <i>նեզիդենտ</i>	426,691	389,141
Այլ պարտավորություններ	9,776,605	5,187,345
- <i>նեզիդենտ</i>	9,344,244	5,170,958
Ամսառ ծեռնարկատերեր	116,469	71,586
Ընթացիկ հաշիվներ	113,968	63,556
- <i>նեզիդենտ</i>	113,968	63,556
ժամկետային ավանդներ	2,500	7,618
- <i>նեզիդենտ</i>	2,500	7,618
Քաշվարկված տոկոսներ	1	412
- <i>նեզիդենտ</i>	1	412
Ֆիզիկական անձինք	29,507,965	27,334,355
Ընթացիկ հաշիվներ	8,024,300	8,467,732
- <i>նեզիդենտ</i>	2,221,163	2,478,045
ժամկետային ավանդներ	20,879,741	18,383,073
- <i>նեզիդենտ</i>	11,998,252	10,379,404
Քաշվարկված տոկոսներ	327,971	307,182
- <i>նեզիդենտ</i>	222,949	222,750
Այլ պարտավորություններ	175,953	166,368
- <i>նեզիդենտ</i>	148,787	166,281
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	126,118,834	113,300,860

25. Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.22	31.12.22
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	51,937,831	52,408,743
Ընդամենը բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	51,937,831	52,408,743

27. Կնարկվելիք գումարներ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.22	31.12.22
Ավանդների ապահովագրության գծով	33,062	32,993
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	33,062	32,993

28. Ստորադաս փոխառություն

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.22	31.12.22
Ստորադաս փոխառություն	34,001,487	34,484,130
Ընդամենը ստորադաս փոխառություն	34,001,487	34,484,130

29. Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.22	31.12.22
Կրեդիտորական պարտքեր շահութահարկի գծով		
Պարտավորություններ հարկերի գծով	319,681	327,776
Կնարկվելիք գումարներ ֆակտորինգի գծով	193,732	193,732
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	1,309	824
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	427,215	242,212
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	98,948	99,817
Այլ անձանց Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	83,542	23,499
Այլ	2,188	988
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	1,126,615	888,848

30. Սեփական կապիտալ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.23	31.12.22
Կանոնադրական կապիտալ	16,205,748	16,205,748
Սովորական բաժնետոմսեր	10,000,200	10,000,200
Ենթինոն եկամուտ	6,205,548	6,205,548
Պահուստներ, այդ թվում՝	30,826,815	17,615,585
- գլխավոր պահուստ	40,000,000	35,000,000
- ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	1,134,703	1,134,703
- վերագնահատման պահուստներ	(10,307,888)	(18,519,118)
Զբաղիչական շահույթ	13,406,268	16,283,265
ընթացիկ տարվա	2,123,001	6,727,975
նախորդ տարվա	11,283,265	9,555,290
Ընդամենը կապիտալ	60,438,829	50,104,598

2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ բանկի ընդհանուր 16,667 հատ բաժնետոմսերից 14,588 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում, ԵՋ-Վի-Ես Զոլդինգ Ջի Էմ Բի ԷՋ-Ն, իսկ 2,079 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում, ՖՍՏՍ Դիստրիբյուշն ՍՊԸ-ն: Բանկի նշանակալից մասնակիցներն են, ԵՋ-Վի-Ես Զոլդինգ Ջի Էմ Բի ԷՋ-Ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 87.53 տոկոսին և, ՖՍՏՍ Դիստրիբյուշն ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 12.47 տոկոսին: Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալը 30.06.23թ. դրությամբ կազմում է 89 մլրդ 33 դրամ: Բանկի բաժնետիրական կապիտալի ավելացումը իրականացվել է 33 դրամով և բաժնետերերն իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժին և բաշխել շահույթը 33 դրամով:

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.23	31.12.22
Զօգուստործված վարկային գծեր	8,911,925	10,129,592
Տրամադրված երաշխիքներ	13,288,160	8,646,479
Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(167,852)	(149,478)
Ընդամենը վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	22,012,423	18,526,593

Գործարքներ փոխկապակցված կողմերի հետ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.23		31.12.22	
	Բաժնետեր և փոխկապակցված անձինք	Ղեկավար անձնակազմ և փոխկապակցված անձինք	Բաժնետեր և փոխկապակցված անձինք	Ղեկավար անձնակազմ և փոխկապակցված անձինք
Դաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ				
Վարկի մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ, համախառն	5,088,602	477,671	3,746,945	477,653
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	1,728,210	706,429	5,206,326	470,543
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	1,038,381	488,254	3,864,671	470,525
Վարկի մնացորդը հունիսի 30-ի դրությամբ	5,778,431	695,846	5,088,602	477,671
Տոկոսային եկամուտ վարկերի գծով	239,496	33,143	380,685	48,240
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ				
Լվանոցներ 1 հունվարի դրությամբ	61,087,364	213,849	71,617,610	154,433
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	56,905,628	3,631,309	87,463,931	5,080,782
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	60,536,819	3,413,689	97,984,177	5,021,368
Մնացորդներ հունիսի 30-ի դրությամբ	57,456,073	331,589	61,087,364	213,849
Տոկոսային ծախսեր ավանդների գծով	2,518,477	6,146	5,102,080	5,973
Տոկոսային եկամուտ	91		31,335	
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,508		6,349	
Թողարկված պարտատոմսեր	29,260,409	242,070	28,962,630	232,876
Ատորդադաս փոխառություն	34,001,487		34,484,130	
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	5,148	908	8,823	551
Այլ եկամուտ				

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները ներառում են աշխատավարձ և պարգևավճարներ:

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.23	31.12.22
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	110,560	321,725
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	110,560	321,725

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Դետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի՝ վարկային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ աշխարհագրական սեգմենտների:

30.06.23

Հազար ՀՀ դրամ	ԴԳ	ԱՊՊ երկրներ	Ոչ ՑԳՑԿ երկրներ	ՑԳՑԿ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Պրանական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	21,826,882				21,826,882
Թանկարժեք մնտաղներ	2,200				2,200
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,118,988	2,807,311	84,258	8,699,043	20,709,600
Հանձնախրոջներին տրված վարկեր և փոխառվածքներ	135,056,279	345,760	10,190	1,485,963	136,898,192
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	127,205,319			7,151,391	134,356,710
Սնորհիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	85,594,180				85,594,180
Ընդամենը ակտիվներ	378,803,848	3,153,071	94,448	17,336,397	399,387,764
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	120,650,169	1,953,080	192,524	13,781,643	136,577,416
Պարտավորություններ համախորհրդի նկատմամբ	64,882,067	1,837,946	46,997,580	12,401,241	126,118,834
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	18,038,678	19,428	30,819,042	3,060,683	51,937,831
Ստորադաս փոխառություն			32,070,394	1,931,093	34,001,487
Ընդամենը պարտավորություններ	203,570,914	3,810,454	110,079,540	31,174,660	348,635,568
Զուտ ռիսկ	175,232,934	(657,383)	(109,885,092)	(13,838,263)	50,752,196

31.12.22

Հազար ՀՀ դրամ	ԴԳ	ԱՊՊ երկրներ	Ոչ ՑԳՑԿ երկրներ	ՑԳՑԿ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Պրանական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	25,986,836				25,986,836
Թանկարժեք մնտաղներ	38,239				38,239
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	5,096,714	1,952,139	113,925	3,570,140	10,732,918
Հանձնախրոջներին տրված վարկեր և փոխառվածքներ	120,676,499	485,341	8,141	3,468,248	124,638,229
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	114,936,454			9,887,264	124,823,718
Սնորհիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	87,154,185				87,154,185
Ընդամենը ակտիվներ	353,888,927	2,437,480	122,066	16,925,652	373,374,125
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	109,028,982	394,415	938,229	23,208,349	133,569,975
Պարտավորություններ համախորհրդի նկատմամբ	49,218,581	779,058	49,795,920	13,507,321	113,300,880
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	19,313,528	30,904	30,077,281	2,987,030	52,408,743
Ստորադաս փոխառություն			32,121,093	2,363,037	34,484,130
Ընդամենը պարտավորություններ	177,561,091	1,204,377	112,932,523	42,065,737	333,763,728
Զուտ ռիսկ	176,327,836	1,233,103	(112,810,457)	(25,140,085)	39,610,397

Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն

Բանկը կիրառում է բազմաթիվ միջոցներ վարկային ռիսկը զսպելու համար: Հանրնդիսանուր գործելակերպ է հանդիսանում և հիմնական միջոցներին մեկն է համարվում տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելը: Բանկը կանոններ է սահմանում գրավի հատուկ տեսակների ընդունելի լինելու կամ ռիսկերի գազման վերաբերյալ: Վարկերի և փոխառվածքներին համար գրավի հիմնական տեսակներն են.

Գրավ

- Հիպոթեքային պայմանագրերով գրավադրվող անշարժ գույքը,
- Կազմակերպությունների գործառնական ակտիվները՝ շենքերը, պաշարները և այլ հիմնական միջոցներ,
- Ֆինանսական գործիքները՝ պարտքային և բաժնային արժեթղթերը:

Վարկեր և փոխառություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը չեն ապահովվում:

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.23	31.12.22
Արժեթղթեր	9,318,412	8,438,025
Անշարժ գույք	73,565,383	68,044,223
Ավանդ	4,504,513	4,123,657
Շարժական գույք	13,958,799	14,057,637
Փոխարդամիջոց	1,567,890	1,639,765
Պարտատի արտադրանք	16,133,564	13,459,377
Պրանական հույսեր	2,605,616	2,433,550
Իրավունքի գրավ	5,370,057	5,023,016
Այլ	14,278,185	11,025,723
Ընդամենը վարկեր և փոխառվածքներ	141,302,419	128,244,975

Հուլայական ռիսկ

**Հուլայական ռիսկ – Ոչ առևտրային
Տնկատարույցի ռիսկ**

Հավանի անվանումը	30.06.23		31.12.22	
	ՀՀ դրամ	Սրտարժույթ	ՀՀ դրամ	Սրտարժույթ
	%	%	%	%
Սկզբվճի				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում				
Պահանջներ թանկերի և այլ ֆին. կազմ. միասնամբ, այդ թվում՝	12.72%	4.29%	12.12%	3.07%
- միջբանկային վարկեր				
- միջբանկային ռեպո				
- միջբանկային սակտային սվոլ				
Հաճախորդներին արված վարկեր և փոխառություններ	12.08%	7.71%	11.78%	7.73%
Առևտրային ճառագանջվ պահվող և վաճառքի նախար մատչելի արժեթղթեր	11.07%	5.57%	11.33%	5.27%
Մյնև. մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	11.87%	5.65%	11.85%	5.61%
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ թանկերի և այլ ֆին. կազմ. միասնամբ	9.57%	6.63%	10.00%	7.75%
Պարտավորություններ հաճախորդների մկանամբ	10.03%	4.58%	9.91%	4.82%
Պարտավորություններ թանկեր կողմից թաղարկված արժեթղթերի գծով	9.44%	5.62%	9.38%	5.53%
Մտքադաս փոխառություն	12.22%	5.50%	12.35%	5.27%

Հազար ՀՀ դրամ Կապիտալի զգայունություն 30.06.23

Արժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսա դրույթներում	Մինչև 6 ամիս	6 ամիսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
ՀՀ դրամ	0.5	-	28	55,735	3,861,081	-3,816,844
ԱՄՆ դոլար	0.5	-	-	79,089	218,586	-287,675
ՀՀ դրամ	-0.5	-	29	56,613	4,105,943	4,162,584
ԱՄՆ դոլար	-0.5	-	-	79,897	225,616	305,554

Հազար ՀՀ դրամ Կապիտալի զգայունություն 31.12.22

Արժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսա դրույթներում	Մինչև 6 ամիս	6 ամիսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
ՀՀ դրամ	0.5	-	-	57,080	3,357,028	-3,414,118
ԱՄՆ դոլար	0.5	-	-	93,193	214,213	-307,406
ՀՀ դրամ	-0.5	-	-	58,110	3,582,350	3,620,459
ԱՄՆ դոլար	-0.5	-	-	94,409	221,614	316,023

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթ	30.06.23		31.12.22	
	Փոփոխություններ արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցություն մինչև հարկում շահույթի	Փոփոխություններ արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցություն մինչև հարկում շահույթի
ԱՄՆ դոլար	5%	-21,843	5%	103,088
Եվրո	3%	3,963	3%	9,862

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
ՎճՏՎԱՆԵՐ				
Պրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	8,217,558	13,537,713	71,610	21,826,882
Թանկարժեք մետաղներ	-	2,200	-	2,200
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,138,656	17,851,188	719,756	20,709,600
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածքներ	92,012,076	44,377,992	508,124	136,898,192
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	113,881,111	20,475,599	-	134,356,710
Սմորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	82,576,706	3,017,474	-	85,594,180
Ընդամենը ակտիվներ	298,826,108	99,262,166	1,299,490	399,387,764
ՊԱՐՑՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	108,518,685	27,207,491	851,240	136,577,416
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	79,927,430	45,788,586	402,818	126,118,834
Բանկի կողմից բողարկված արժեքային	26,446,087	25,491,744	-	51,937,831
Ստորադաս փոխառություն	30,132,055	3,869,432	-	34,001,487
Ընդամենը պարտավորություններ	244,024,257	102,357,253	1,254,058	348,635,568
Ցուտ դիրք 2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	63,801,851	(3,095,087)	45,432	50,752,196
Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանավորված պարտավորություններ 2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	20,575,521	1,436,902		22,012,423

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
ՎճՏՎԱՆԵՐ				
Պրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	9,752,115	16,181,112	53,608	25,986,836
Թանկարժեք մետաղներ	-	38,239	-	38,239
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,366,985	6,673,187	692,745	10,732,918
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածքներ	78,395,076	45,271,865	971,288	124,638,229
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	104,526,312	20,297,406	-	124,823,718
Սմորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	83,934,586	3,219,599	-	87,154,185
Ընդամենը ակտիվներ	279,975,074	91,681,409	1,717,642	373,374,125
ՊԱՐՑՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	115,994,162	16,689,609	886,204	133,569,975
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	68,415,233	44,292,947	592,700	113,300,880
Բանկի կողմից բողարկված արժեքային	26,486,434	25,922,309	-	52,408,743
Ստորադաս փոխառություն	30,144,616	4,339,514	-	34,484,130
Ընդամենը պարտավորություններ	241,040,445	91,244,379	1,478,904	333,763,728
Ցուտ դիրք 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	38,934,629	437,030	238,738	39,610,397
Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանավորված պարտավորություններ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16,584,956	1,041,637		18,526,593

Հետևյալ աղյուսակով ներկայացվում են ակտիվները և պարտավորությունները ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների:

30.06.23

Հազար ՀՀ դրամ	Զաշխատող		Ցկահանց և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
	ժամկետանց	ժամկետային						
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում			21,826,882					21,826,882
Թանկարժեք մետաղներ			2,200					2,200
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ			11,698,213	0	8,385,451	625,936	-	20,709,600
Վարկեր և փոխառվածքներ հաճախորդներից	301,765	1,665,702	26,776	0	36,268,848	64,672,979	33,962,122	136,898,192
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ			61,854,064	0	11,492,603	12,055,892	48,954,151	134,356,710
Սնորհիզագրված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ			0	0	2,214,499	11,951,374	71,428,307	85,594,180
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	301,765	1,665,702	95,408,135	0	58,361,401	89,306,181	154,344,580	399,387,764
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	11,903,312	0	91,008,927	14,488,556	19,176,621	136,577,416
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	34,010,080	-	22,097,487	69,510,399	500,868	126,118,834
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	-	-	-	-	480,041	51,457,790	-	51,937,831
Ստորադաս փոխառություն	-	-	-	-	2,071,187	11,930,300	20,000,000	34,001,487
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			45,913,392	-	115,657,642	147,387,045	39,677,489	348,635,568
Ջուտ դիրք	301,765	1,665,702	49,494,743	0	(57,296,241)	(58,080,864)	114,667,091	50,752,196
Կուտակված ռեզերվածք			49,494,743	49,494,743	(7,801,498)	(65,882,362)	48,784,729	

31.12.22

Հազար ՀՀ դրամ	Զաշխատող		Ցկահանց և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
	ժամկետանց	ժամկետային						
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում			25,986,836					25,986,836
Թանկարժեք մետաղներ			38,239					38,239
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ			9,109,744	1,294,355	210,304	118,514		10,732,918
Վարկեր և փոխառվածքներ հաճախորդներից	209,791	2,876,860	7,268,460	8,476,232	24,591,240	52,280,579	28,935,066	124,638,229
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ			75,915,690	5,940,011	3,228,181	5,818,251	33,921,584	124,823,718
Սնորհիզագրված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ			1,662	2,158,460	669,678	11,961,468	72,362,917	87,154,185
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	209,791	2,876,860	118,320,632	17,869,059	28,699,403	70,178,812	135,219,567	373,374,124
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ			80,792,429	6,365,086	15,361,721	15,733,283	15,317,455	133,569,975
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ			31,212,728	3,622,600	15,803,801	62,440,628	221,125	113,300,880
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր				245,165	11,707,048	40,456,530		52,408,743
Ստորադաս փոխառություն			548,430	8,000,000	1,967,850	1,967,850	22,000,000	34,484,130
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			112,553,587	18,232,852	44,840,420	120,598,291	37,538,580	333,763,728
Ջուտ դիրք	209,791	2,876,860	5,767,045	(363,793)	(16,141,017)	(50,419,479)	97,680,988	39,610,396
Կուտակված ռեզերվածք			5,767,045	5,403,252.10	(10,737,764)	(61,157,243)	36,523,745	

Միջին ակտիվներ և կապիտալ

30.06.23

Միջին ակտիվներ	399,116,551
Միջին կապիտալ	55,205,743

Ընդունված գրավ

30.06.23-ի դրությամբ գրավով ապահովված վարկերի գումարը կազմում է 138,696,803 հազար դրամ:

Պարտավորությունների չկատարում/խախտում

Բանկում առկա չեն պայմանագրային պարտավորությունների խախտման դեպքեր